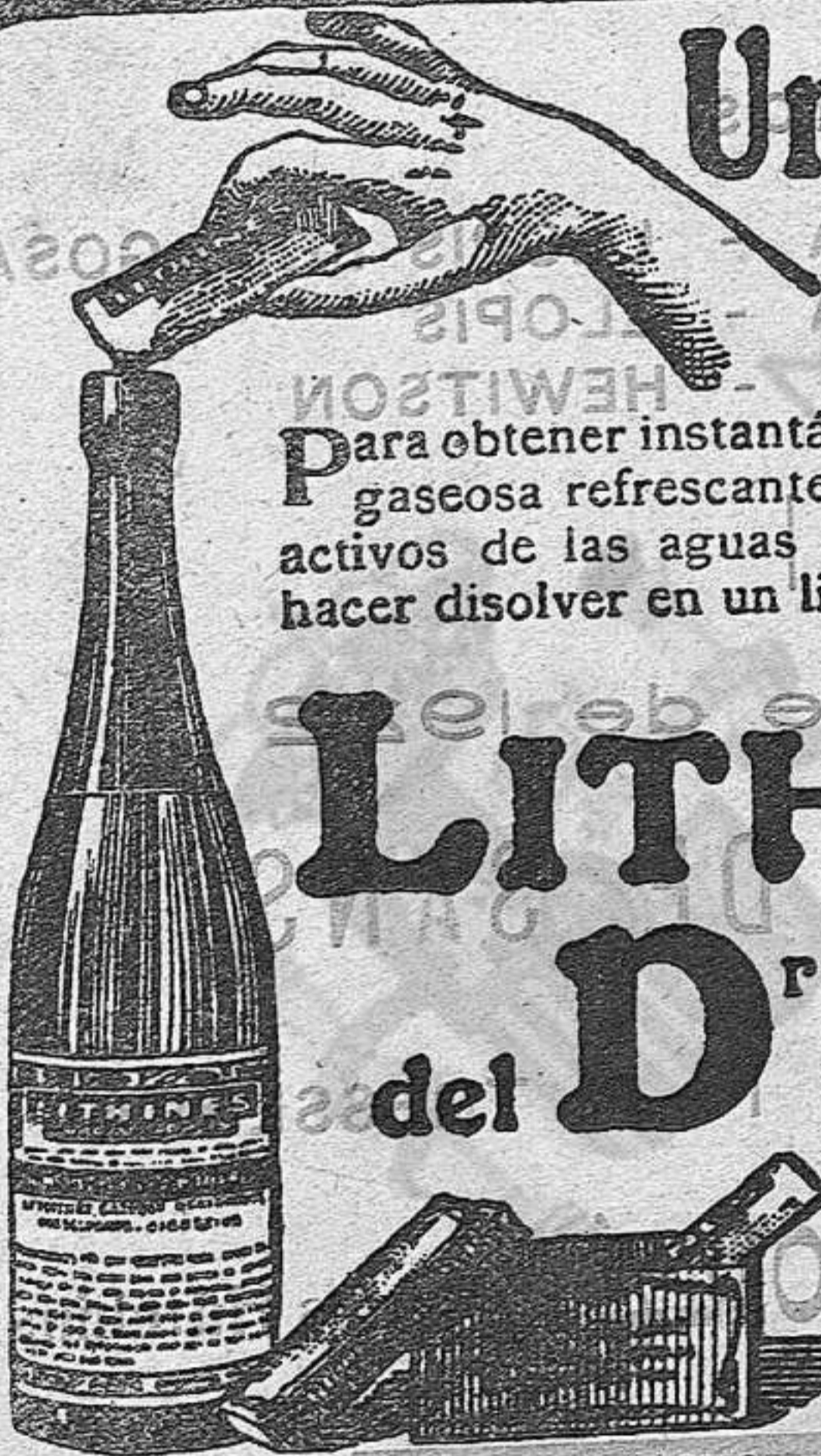

PUBLICACIÓ MENSUAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

Una Buena Cura

*La que sale más barata
La más activa*

Para obtener instantáneamente una deliciosa agua mineral, gaseosa refrescante y que contiene todos los principios activos de las aguas minerales más afamadas, basta con hacer disolver en un litro de agua ordinaria UN PAPEL de

LITHINÉS del Dr GUSTIN

Tal agua mineralizada preserva a los sanos, los cuales pueden tomarla a cualquier edad, y cura a los enfermos de todas las afecciones:

**RIÑONES - VEJIGA - HÍGADO - ESTÓMAGO
ARTICULACIONES - GOTA - PIEDRA
REUMATISMOS - ARTERIOESCLEROSIS**

12 Papeles dan 12 litros de Agua Mineral

por el precio de una botella de agua mineral ordinaria.

Depositarío único para España: M DALMAU-OLIVERES, Paseo de la Industria, 14, BARCELONA y en todas buenas Farmacias y Almacenes.

1.º de Octubre de 1922

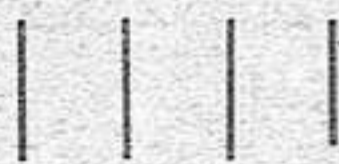
Campeonato de España

100 Kilómetros Carretera

Copa del Exmo. Sr. Gobernador de la provincia de Barcelona

Prima "Hostal Granota" - - Prima "Costa Calella"

1.º F. TRESSERRAS

VELÓDROMO "ARBÓS DEL PANADÉS"

PRIMEROS

CARRERA A LA AMERICANA - LLOPIS ROMAGOSA
CARRERA A LA AUSTRALIANA - LLOPIS
CARRERA DE PERSECUCIÓN - HEWITSON

15 de Octubre de 1922

"VELÓDROMO DE SANS"

Carreras de 24 horas

1.º F. TRESSERRAS

Todos sobre Ciclos SANROMÁ (Pneus Hutchinson)

A. SANROMÁ Balmes 62 - Tel. 1445-A

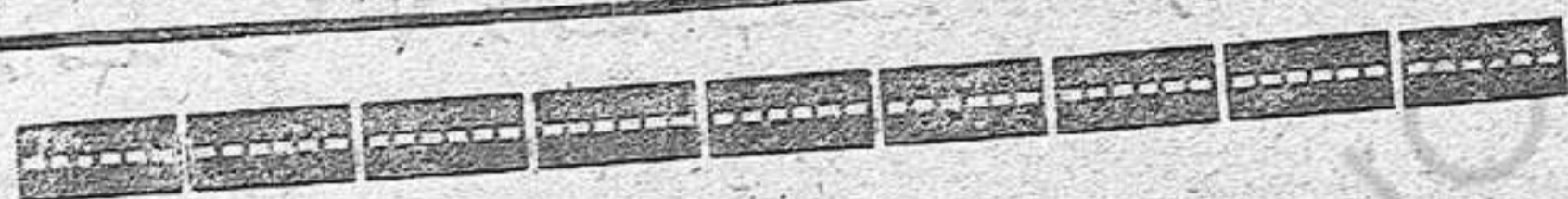
BARCELONA

Tallers gràfics Lloréns Castelló

CARRETERA DE GIRONA, 23-27. :: APARTAT DE CORREOS, 9

Impresos comercials i de luxe. Especialitat en impresions periodístiques. Llibreria i papereria, objectes colegials
Secció especial de bosses i paperines de totes classes

TELEFON 68 *or* PALAMÓS

Cada año

se publica la

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(Bailly-Baillière-Riera)

cuidadosamente corregida y
aumentada, conteniendo unos

trescientos mil datos y señas

de cuantos se dedican al Comercio, la Industria,
Agricultura, Minería, Ganadería, etc.,
en la extensa y rica Región Catalana

Reseña Geográfica, Histórica y Esta-
dística de cada entidad de población .
Producción . . . Vías de comunicación

Cuatro preciosos mapas

en colores; los más completos
. . . que se han publicado . . .

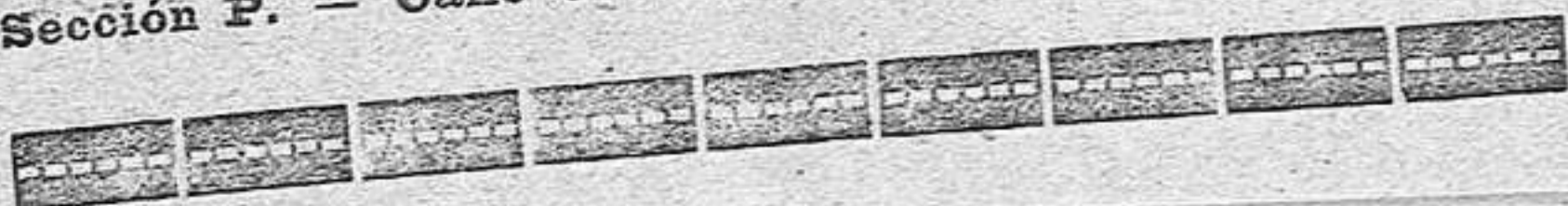
Anunciar en las páginas de la

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

es una garantía de seriedad
e importancia comercial, y es
de una eficacia extraordinaria

Un voluminoso tomo sólidamente encuadernado: 20 pesetas
Franco de portes en toda España

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Sección P. — Calle Consejo de Ciento, 240 — Barcelona

ALFOMBRES

TAPICERIES

LLENCERIA

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jaume **BARCELONA** : : : Call 21 : : :
TELEFON 190 A **BARCELONA** St. Honorat, 1 i 3

IMPORTACIÓ DIRECTE DE TAPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)
ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

Aliments per a Régimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERNENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÈS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)
Carrer de Fernando VII, 14. **BARCELONA**

H. IBÉRICA DEL PADRE
HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**
Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisar als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
és que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

J. JAUME CATÀ
— PONT MAJOR — GIRONA —

ANIS

“Del Amor,”

D' exquisit aroma, agrada-
ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,”

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estòmac.

... ROM ...
«PEPITA»

:: VERMOUT ::
«ESPAÑOL»

:: CONYAC ::
«PEPITA»

Per a S. FELIU DE GUIXOLS, PALAMÓS i ROSÉS

VAPOR ESPANYOL

(amb servei combinat per a tots els ports de la pro-

AMPURDANÉS

víncia de Girona sortirà tots els dimarts el

Admetent càrrega en el tinglado núm 7, Moll d'Espanya. Per més informes, dirigir-se a
sos Agents: A Barcelona, D. ENRIC FREIXAS, Cristina, 5. Telèfon 1585 A.; A Sant
Feliu de Guixols, Srs. P. ALBERTI i FILL; A Palamós, D. FÈLIX RIBERA;
A Roses, D. JOSEP RAHOLA

CONSULTORI MÈDIC I GABINET DE RAIGS X

DEL

Dr. J. M. VAYREDA

Carrer de Viena, 1 PALAMÓS Telèfon núm. 50

Pròxim funcionament dels aparells de la casa Wappler de Nova York amb equip de Coolidge per a Radiografia i Radioscopia d'ossos, pulmons, cor, estómac, etc. etc.. El gabinet de raigs X funcionarà a hores convingudes.

IGUALES

Hores de consulta mèdica: Dies feiners de 12 a 1 i de 6 a 7.
Dies festius, de 11 a 1.

DISPONIBLE

les malalties infeccioses i de
nències mèdiques. Privats totes
Molt recomanat per a mal-

de paladar, i molt digestiu.
D'expulsió aromàtica, agrada

«PEPITA» ROM ::
«ESPAÑOL» VERMOUT ::
«PEPITA» CONYAC ::

Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis

Del pànic i de les dificultats sofertes per la Caixa d'Estalvis de Palamós hem de felicitar-nos-en, puix la solució de comptar amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Barcelona ofereix un augment de ventatges i millores.

A més de les operacions, normals en totes les institucions de previsió, poden realitzar-se les de

Pensió immediata o renda vitalícia.

Intercanvi d'operacions en totes les oficines que ja van estenenent-se arreu de Catalunya.

Intervenció oficial en el règimen de Pensió de Retir establert per l'Estat Llibretes Dotals, segur infantil.

Comptes d'Estalvi.

Mutualitats escolars.

En les llibretes d'Estalvi individuals, les quantitats imposades guanyen l'interés compost anual del 3%, fins al límit de 10.000 pts. Els reintegres s'efectuen a l'acte. Les imposicions de les entitats guanyen interés fins el límit de 30.000 pessetes.

Es d'una gran comoditat que la funció de la Caixa sigui constant; això permet la vida dels comptes d'estalvi i que el mateix estalvi sigui segur i major.

L'obra de la referida institució és ja tan extensa i profitosa que el cor del qui la contempla és pres d'optimisme i entusiasme. Sa primera manifesta-

ció de beneficència fou l'obra dels Homenatges a la Vellesa. Començà en 1915 a Sant Sadurní de Noya en consonància amb l'acord magnànim de l'Ajuntament d'aquella població d'obrir a tots els seus habitants llibretes de pensió per a la vellesa. De quina transcendència social és semblant mida! Per molt que es calculin les sanes conseqüències mai no podrà apreciar-se'n tot l'abast.

En 1916 va celebrar-se l'Homenatge als Vells a Canet de Mar.

- » 1917 a Manresa.
- » 1918 » Lleida.
- » 1919 » Vich.
- » 1920 » Valls.
- » 1921 » Girona.
- » 1922 » Sallent.

i en 1923 se celebrarà a Palamós.

L'Institut de la dona que treballa té per objecte la defensa moral, econòmica i social de les dones qui viuen de llur treball. Sosté les seccions i organisme següents: Secció de Previsió i Estalvi; Secció de Malalties; Secció del Treball; Casa de Família.

En la Secció del Treball hi ha la Borsa, per mitjà de la qual poden trobar col·locació les afiliades.

La Casa de Família és la llar venerable per a les afiliades qui haurien de viure en solitud.

Obra maternal de l'Institut de la dona qui treballa.

Compren: Dispensaris d'Obstetrícia i Puericultura, subsidis a les mares, assistència domiciliària mèdica i de llevadora-infermera i Clínica Maternal.

El subsidi a les mares és de 4 pessetes diàries.

Institut català per a la rehabilitació física de mutilats.

Té els següents objectius:

Proporcionar als mutilats la substitució mecànica dels membres que els manquen.

Donar-los les ensenyances necessàries per utilitzar els aparells mecànics.

Crear escoles professionals d'arts i oficis, tallers cooperatius de treball, borses, cases de família i altres organismes dedicats als mutilats i encaminats a la llur protecció.

Institut de Santa Llúcia per a assistència dels cecs.

Mutualitats escolars amb el fi de propagar en els infants l'amor a l'estalvi.

Amb l'enunciat només de totes les obres socials acomplides, el cor humà profereix un *visca* triomfal per a l'Entitat qui les ha fundades.

Romanç de la nina i la font

Jo sé d'una nina,
jo sé d'un galant
que van de parella
i en dolç conversar.

Fadrina bonica,
minyó arrogant,
amor els unia
teixint bell lligam.

Camí que seguien
què curt se'ls hi fa!
les hores que passen
no van pas comptant,
car sols ella escolta
la parla suau,
que diu les paraules
amb veu captivant,
car sols ella mira
els ulls del galant
que diuen més coses
que el seu conyersar.

Rosó se n'anava
corrent i cantant
camí la fontana
que brolla allà vall.

Els cantis omplena;
a mig omplenar
s'hi apropa un jove
de grossos ulls blaus
i cara bonica
que diu tot pregant:
—Fadrina, voldria
de l'aigua provar

per vos recollida.
Deu ésser un maig
de fresca, vinguda
de tan bones mans,
de noia tan fina.
—Beveu si us plau.
—Però que no em mirin
els vostres ulls blaus,
que no m'ennuegui
de lo astorat
queestic tot veient-vos,
regina del prat.
—Cuiteu que la mare
ja m'està esperant,
i el pare me renya
si trigo a tornar.
—Hi ha molt d'aquí a vila?
—A vora d'un quart.
—Vaig a acompanyar-vos.
—Sóu massa galant...
—Veniu o fadrina
que em plau conversar
amb bella companya.
—Ja que ho pregueu tant...

Anava a la font
corrent i cantant,
més ara en tornava
amb lent caminar
que feia més dolça
la veu del galant.

Apenes respira;
tot ella ha romàs
pendent la paraula
que fa bategar
son cor de donzella
amb set d'estimar.

Fan bona parella
el jove arrogant,
la noia tan fina
de riure esclatant,
de boca tan xica,

de ulls ondulats
que el vent acarícia.

De tan conversar
el quart s'allargava
i el sol s'és colgat
darrera muntanya.

Les sis han tocat;
la noia s'espanta.

—Adeu.— A on vas?

—La mare m'espera

—Demà tornaràs?

—Si puc esmunyir-me
vindré, car em plau
ta veu que me parla
de coses d'amants.

La mare l'espera
defora el portal.

La veu i la repta:

—Com és que has trigat
molt més que altres dies?

—Amics que he trobat.,.

—Què roja és ta cara!...

—Corria al tornar...

—I l'aigua que portes
on l'has deixat?

Fins ara la nina

no s'és adonat

que tota torbada

d'aquell conversar,

els cantis deixava

a mig omplenar.

Mes diu sens torbar-se

i amb veu natural:

—La font no rajava;

avui s'ha estroncat.

JOSEP AYESTA

El boig de Càn Miret

En el poble li deien el boig i talment ho semblava.

Escabellat i malgirbat passava per davant de casa cada dia en caure la tarda, el cap endavant, la mirada fixa i les mans a la butxaca.

D'uns trenta anys; ja en feia molts que sos pares havien mort deixant-li una masia als afores, on un gran casal separat de la casa dels masovers havia estat la llar pairal dels seus. Ara ell corria esmaperdut tot sol pel poble fins a la mateixa hora quan passava per casa en caure la tarda.

Si algú llavors li preguntava on anava, responia sempre:

—Vaig a veure la meva dona.

Tothom al poble recordava encara com, alguns anys enrera, va arribar d'una llarga absència de l'estranger en companyia de la seva esposa.

Tots joventut, se'ls veia sovint, passejar pels afores gojosos de llur joventut i estimació i quan semblava que la ventura no havia d'acabar mai més, una greu malaltia portà ella a la mort.

El sotrac de la desgràcia el retingué reclòs en sa casona dies i dies.

* * *

Quan m'hi vaig topar sense saber com, anava com sempre, amb la mirada fixa i les mans a la butxaca, sense res al cap deixant que el vent esvalotés la seva cabellera.

El desig de veure el que ell deia a la seva dona, m'hi féu atansar i a la meua de banda, després de mirarme fit a fit, contestà aixecant les espatlles:

—Vols veure-la? Bé.

M'hi vaig apareiar i ambdós seguïrem camí enllà.

El vent del Montseny, que ens duia una frescor de neu, i nostres petjades era la única remor que s'oïa en aquella tarda d'hivern. Ni un mot ens diguérem fins a la casa, que d'un tros lluny s'obirava sobre un turonet voltat d'arbres. Arribats que hi fórem, mentres ell obria la porta, temptat vaig estar de recular, en veure'm sol amb ell; però un crit seu me'n féu desdir i vaig entrar a la casa.

Un fort sospir s'escapà de son pit, tornà a tancar, m'agafà d'un braç i sempre sense dir res em guià cap a dins.

—Mira-la! —em digué amb veu tremolosa mentres amb la mà assenyallava un quadre de la paret.

Estàvem en una saleta on, per dues finestres entrava la llum esmortuïda de la tarda, donant a totes les coses un to de misteri.

Enfront meu, el quadre que m'assenyalava representava una formosa figura tota de blanc amb una auriola daurada per cabellera; tenia un mirar dolç i sos llavis s'entreobrien per somriure.

Vaig mirar a ell i no el reconeguí de canviat que estava. Son mirar sempre fret, son aspecte repulsiu s'havien canviat en un mirar suau i amatent. Em va fer seure i, amb veu sovint trencada, em contà sa felicitat i sa desgràcia

— Sa gran passió, em digué, era la música, mira: i em mostrà un piano que allí hi havia.

— Jo l'acompanyava amb el violoncel i ambdós fruiem les dolçors de saber-nos estimats i nostra felicitat se retratava en les melodies que deixàvem escapar de nostres instruments i fins ara, quan amb el cor destrossat per la pena, toco la seva sonata preferida, me sembla que del retrat surt ella i son somris es fa més pronunciat. Escolta.

Agafà l'arquet i un violoncel, que adossat a la paret hi havia, i al cap de poc una música dolça brollà. A mida que anava tocant, sos ulls guaitaven de fit la figura de cabells daurats i un somriure s'escapava de sos llavis.

El moment musical en la soletat i al front d'aquella vida trencada, em corprengué de tal manera, que jamai l'oblidaré.

Queia el sol darrera el Montseny, embolcallat de rogencs núvols.

Els camps, que per les finestres s'obiraven, s'anaven esfumant per la foscor i aquella melodia, a l'ensem dolça i trista, s'anava desgranant i, en escampar-se per la gran casa, sonava tan a buit...

* * *

Qui això llegeixi, si algun dia va a Blanes, preguntí per cân Miret, i si hi va, en una cambra veurà encara un piano, un violoncel i un retrat.

PERE VALCÁRCEL

Vint cançons

Obra primicera d'En Tomàs Garcés, fresca, selecta, distingida que remembra la inspiració maragalliana.

La Balada del Mariner

Asseguda en un bancal
hi ha una dona que m'espera.
Un dia la vaig deixar
perquè em cridaven les veles
i la nau blanca i la mar
encesa com un verge.
Un dia la vaig deixar
sota els pins de la ribera,
Em va corpendre l'encís
malestruc de les sirenes.
Per guarir-me aquest encís
hi ha una dona que m'espera.

La nit vessava de cants
d'ocells. Queien les estrelles
sobre l'aigua de la mar
que era desolada i negra;
la dona va fer-me un bes
llarg i dolç, mentre la terra
encenia els cucs de llum
i perfumava les herbes.
Però l'oratge em dugué
el remoreig de les veles.
A la vora de la mar
hi ha una dona que m'espera.

He corregut tot el món
i el record del bes no em deixa.
Què hi fan els vents de la nit
i la pluja matinera,

i les cançons de la mar
 i el respirar de les veles?
 En la calma sento el cant
 manyagant de les sirenes,
 mes cap sirena no té
 ni aquells ulls, ni aquella trena
 ni aquell llavi fi que em diu:
 Hi ha una dona que t'espera.

Companys, deixeu-me el timó:
 jo us duré a la meva terra,
 lla on l'olor del romaní
 i l'aigua de la riera
 i el cel blau i el bon oreig
 us faran la vida tendra.
 He corregut tot el món
 i sóc cansat de la brega.
 He corregut tot el món
 i el cor encara batega.
 Companys: deixeu-me el timó,
 hi ha una dona que m'espera.

El Sardanista

(Acabament)

Lema: *Rodafestes*

— I què diu el metge?

— Què vós que digui? Que no es pot dir res.

A la mateixa nit, el nen finà. N'Elvira sofrí uns atacs qui donaren treballs al facultatiu, i el pobre Valentí, amb les cames segades, no sabia treure l'esguard del cadàver del seu hereu. En el seu cap hi bombaven les ressonàncies de la sardana alegre.

— Mai més fugiré de la llar. T'ho juro, estimada meua.

N'Elvira, revifada, li enviava, entre plors, una mirada dolça.

La desgràcia curà el conflicte. Mes l'esposa plorava sempre la pèrdua del filllet. El seu nervosisme s'exacerbà. Passà temps en què el metge, no trobant-li lesió alguna, afirmava que amb reforçants havia de redreçar-se

aquell cos alacaigut, però medicines i injeccions a balquena no produïen l'efecte necessari.

Com veïnes entressin a veure la dona qui es mustigava com una viola sense regar, veieren la tendra sol·licitud del sardanista.

La claror rutilant i els perfums de flors i els afuaments de les orenetes passaven damunt la llar d'En Valentí com damunt una tomba.

N'Elvira, colltorçant-se com un ocellet, va morir amb el somris beat dels qui preveuen les clarors cèliques i el retrobament dels éssers estimats.

En Valentí plorà molt en veure estroncada sa vida. Quedava sol. Passats els jorns de viva doloria, sa germana, cuidadosa del pare tullit i mare de uns nois ja en edat d'ofici, va gosar de reclamar per als hereus la prosperant confiteria. Son tret venia a ésser com una ambiciosa falconda; considerant l'afer de caire invers, resultava comprensible l'enderiament maternal.

— Sí, noia, sí, ja us la venc; va dir en Valentí. Amb el que jo tinc en tinc prou per viure.

I així el negoci s'arranjà amb més facilitat que no cregué l'afanyosa mare.

Va tornar a encendre's el gerani del cimbori del terrat, va tornar a refilar la tenora, i llavors En Valentí, mirant a son entorn, com qui tem rèpliques i contrarietats, se trobà deslligat, solt, ben lliure de volar com una oreneta. Amb l'aprensió encara que el punxó de la crítica el punxaria per no respectar més temps el dol que tota la vida hauria de dur, va presentar-se a una plaça en festa, i tothom el rebé braços oberts, amb alirets de goig, com sol ésser rebut un viatger sofridor de penalitats, i fins el més tarambana ja li borinà que, si casar-se volia, d'una vídua grassa i guapassa l'ell faria amic. Tots els músics somrigueren al sardanista. Una sola paraula de condol, i de seguida, el descartament absolut del capítol de desgràcies.

Tot era canviat. Una onada de nova joventut, aplaudint el mestratge del sardanista, preguntava qui era aquell gran dansador de 45 anys. En les cobles també d'algunes morts es feia recordatori. Però de tot, el més corprendor fou la disputació acalorada que en totes les places hi havia respecte de la sardana. Molts de compositors no empordanesos, aprofitant la llibertat de composició que dóna el ball, componien sardanes sense ritme.

— La sardana té l'aventatge que pot ésser un poema simfònic, deïa una veu autoritzada.

I altra responia:

— Sí, ver, però la primera condició que ha de tenir és el ritme. Això, afegia amb ànim d'aclarir el concepte a la vulgaritat, ha d'ésser balladora perquè la sardana és un ball.

I llavors embocava en Valentí amb tota la força que dóna un prestigi magistral.

— No m'hi vingueu amb aqueixa música que no sabeu com l'haveu d'a-

gafar i que fa perdre els punts, eh? Mentres que una sardana ben marcada que et fa puntejar a tot pler omple el cor de satisfacció.

Disfrutava. No hi havia ningú que el guanyés encara en punteig i comp-tes i tots els joves l'enronraven amb pluja de felicitacions i consultes. Quan la tenora cantava melangiosament, li venia el record de l'esposa i del fillet, i una llàgrima perlava son visatge arrugat. El seu puntejar havia perdut l'eixalabrament de la joventut: era com la seva ànima qui mirava el món sense il·lusions i esperances. La seva dansa, com sa verba, tenia el reposament i mesura d'una trista maturitat.

Fins que fou vell va córrer festes.

Als 60 anys va contreure la malaltia mortal. Declarada la greuetat, unes hores de lucidesa varen escaure's providencialment perquè En Valentí pogués rebre el Pa dels Angels amb pensaments suavíssims de la vida excel-sa. Ben tost purificat, el desvari fou seguit com predigué el metge. I en el galopar de la ment del moribund no hi torbellinaven altres imatges que la de les sardanes alegres, les places assoleiades, els àpats abundosos. Amb una veu, trencada a lapses regulars pels sospirs estertorosos de l'agonia, va po-sar-se a cantar una melodia trista que perfilaven les tenores, i entremig de notes i panteixos exclamava:

— O que és trist. ¡Sembla que em moro! Es un cant que fa plorar. Tots els balladors ploren. Mireu, mireu.

I un aüc sinistre, qui enfredoria el moll dels ossos dels circumstants, ana-va repercutint.

En la cambra propera es passejaven frenèticament aquells dels parents qui no havien força bastant per a presenciar l'agonia.

El cant melangiós ressonà de nou. De sobte, però, la veu ronca s'aclarí, com per miracle, i dels recones més apartats de la casa va sentir-se distinta-ment que deia:

— Ara ve minyons el punteig engrescador. Amunt, amunt.

I una tonada alegre, engrescadora, saltironant, va eixir d'aquella veu.

— Amunt, amunt. Què feu, minyons que no puntegeu? Ala. Braços en-laire, peus com uns debanells.

La veu va anar se apagant com la d'un vianant qui s'allunya per les con-ques d'una muntanya. Es percebia encara, claríssim, l'articuleig, fi com el raig d'una minsa fontanella abscondida.

— Amunt! Amunt!

Un instant d'absolut silenci. S'inclinaren tots els qui eren a l'espona del llit. Escoltaren àvidament els qui esperaven en la cambra veïna. La mort arri-bà. I la paraula *amunt* ressonava en les afraus de tots els cors adolorits. I tots miraren amunt, devers el cel on s'era envolada l'ànima portadora del perfum noble i artístic de l'Empordà.

MIQUEL ROGER I CROSA

Flor de lliri

Jo sé d'un lliri casolà
de vida trista i resignada
que les setmanes sol passà
sense el conhort d'una regada.

Li plau el sol però no el veu mai;
és presoner dins cambra xica;
ses fulles tomben com desmai
de mica en mica.

Una donzella que l'ha vist
un jorn de festa riallera
se n'ha empenyat veient-lo trist
i en fa un dibuix amb mà lleugera.

Ell en sentir-se acaronat
d'una mirada amorosida
en mig l'hivern ha aponcellat
i ha tret florida.

Gentil donzella: vos que obreu
semblant prodigi amb la mirada,
què esdevindrà si la poseu
amb tot l'encís que vos sabeu
en un donzell enamorada?

LLUÍS BARCELÓ I BOU

Parla la raó natural

Entre totes les llengües, la que amb més perfecció han de saber els minyons és la llengua pròpia de sa Pàtria, perquè el defecte és molt més culpable i lleig per un minyó, que té estimació; i per tal que els minyons tinguin o sàpiguen una bona manera de parlar en la pròpia llengua, cal que pares i mestres procurin que davant d'ells ningú no parli rústicament, vull dir que ningú no gastí expressions o paraules grosseres, desproporcionades i poc honestes, perquè semblants paraules resten molt impreses en sa tendra naturalesa. També convé molt llegir-los, o fer-los llegir, les regles pròpies de Prosòdia i Ortografia, que té cada llengua, perquè així seran més instruits en la pràctica de son llenguatge. Finalment, quan ells són un poc avançats en saber llegir, convé donar-los llibres escrits en sa llengua, que siguin polits i elegants.

(Això deia, lluny d'apassionaments polítics o partidistes, fa prop de cent setanta anys, l'il·lustre mestre d'estudi MOSSÉN BALDIRI REXACH. Són paraules tretes del seu llibre «Instruccions per a l'ensenyança de minyons», aparegut l'any 1749).

Crònica local

Comença l'any amb el rompiment tradicional de la ballada de sardanes en la plaça de la Murada a cost del Casino «La Unión». Recordaven els vells la gran festa que en tal diada en aquella societat es celebrava, en la qual, amb el goig de la música i la dansa hi havia el de fer bones caritats als pobres. Les balles d'aquella plaça foren traslladades al front del Centre Nacionalista, que és el lloc més concorregut de la vila per ser l'encreuament de les dugues carreteres. L'audició de sardanes fou escollida, oferint-se composicions antigues; i l'animació va ser molt gran perquè ballava gent de tota edat. Havia de repetir-se la festa en la jornada de Reis, però la tramuntana

persistent va privar-ho. En el citat Casino «La Unión» el ball fou nodrit amb el jovent del «Local» del carrer del Moro, on la dansa va batre el ple en la tongada de festes.

La tramuntana ens ha fujetejat dia tras dia com volent-nos provar de si erem veritables empordanesos. El fret ha fet sortir panallons i ha reclòs la gent a les llars. Ni una gota d'aigua no ha caigut en tot el mes. La pagesia està alarmada amb raó; més sos laments cauen indiferents en el sac de gemecs de nostra indústria. No obstant, ramioles de feina sostenen encara la vida econòmica: així la secció d'aglomerats de la casa Montaner treballa activament; la fàbrica *Manufacturas de Corcho S. A.* augmenta els obrers fins gairebé a la ratlla de 300; els venedors de discs també giren importantment, en especial *Discos de Corcho S. A.* El moll és ple de carbó; fixant-hi els ulls el més optimista ha d'acabar per dir que tot ho veu negre. Negrors i fortes hi han en nostra indústria: és molt escàs el numerari i l'acabar-se de desballes-tar l'Europa, que és el puntal del món, fa que l'indústria tapera acabi de primparar-se, malgrat de que el preu de la primera matèria en la nació competent, Portugal, hagi pujat moltíssim.

Toquen les passades a Carnaval, però el jovent resta fret. No hi ha humor ni pecúnia. El Casino «El Port» dona balls els dissabtes amb desanimació; els dies festius, la gresca ja brolla en els balls de la Gorga i del Centre Federal.

Arribem, un jorn, a mancar del gran element de l'aigua. Quin esvarament! Ara, que molts dels antics pous són tapats, troben-se les dones en el trist cas d'haver de mendicar un cantí d'aigua. No és que fallés en la mina nova, perquè no més cal passejar pel pla de St. Joan per convencer-se'n; en els fondals dels marges hi ha riellat sempre l'aigua. Tot era causat pel minvament de la força elèctrica amb què funcionava el motor de la mina nova. Canviada, es posà oli en ei llum i tothom va poder-se rentar còmodament, si bé amb escrúpol de no poder dispendiar el ric element, tal com s'estalvia el ví en les taules migrades.

Alguns obrers i obreres quedaren sense feina. Hom anunciava que el Govern lliberal havia nomenat alcalde de Reial Ordre en nostre vila de llibertat. I alhora, com un polvorí, esclatà el pànic per la possible fallida de la Caixa d'Estalvis. Aquest mal ha estat base d'un major bé. La Caixa de Pensions de la Vellesa i d'Estalvis, entitat poderosíssima, és vinguda a instal·lar-se en nostra vila. En pública sessió al local de festes del Casino «El Port», l'il·lustre sociòleg, Sr. Moragas i Barret, Director de la referida entitat exposà entusiàsticament tota la joga de millores benèfiques i socials que acompleixen, oferint, en mig de gran ovació, que en el segon dia de Pasqua, celebraran aquí enguany l'Homenatge a la Vellesa, en el qual seran concedides quatre pensions de pesseta diària als dos vellets i a les dues velletes de més mereixements. Anteriorment al distingit conferenciant parlaren En Josep Fàbrega i

Pou i En Miquel Roger i Crosa. Va fondre's el pànic com densa nuvolada al raig d'un sol brillant. I el poble respirà content de la funció de la nova entitat, pels diferents aventatges que ofereix i per la bona condició d'ésser oberta tots jorns i a tot hora.

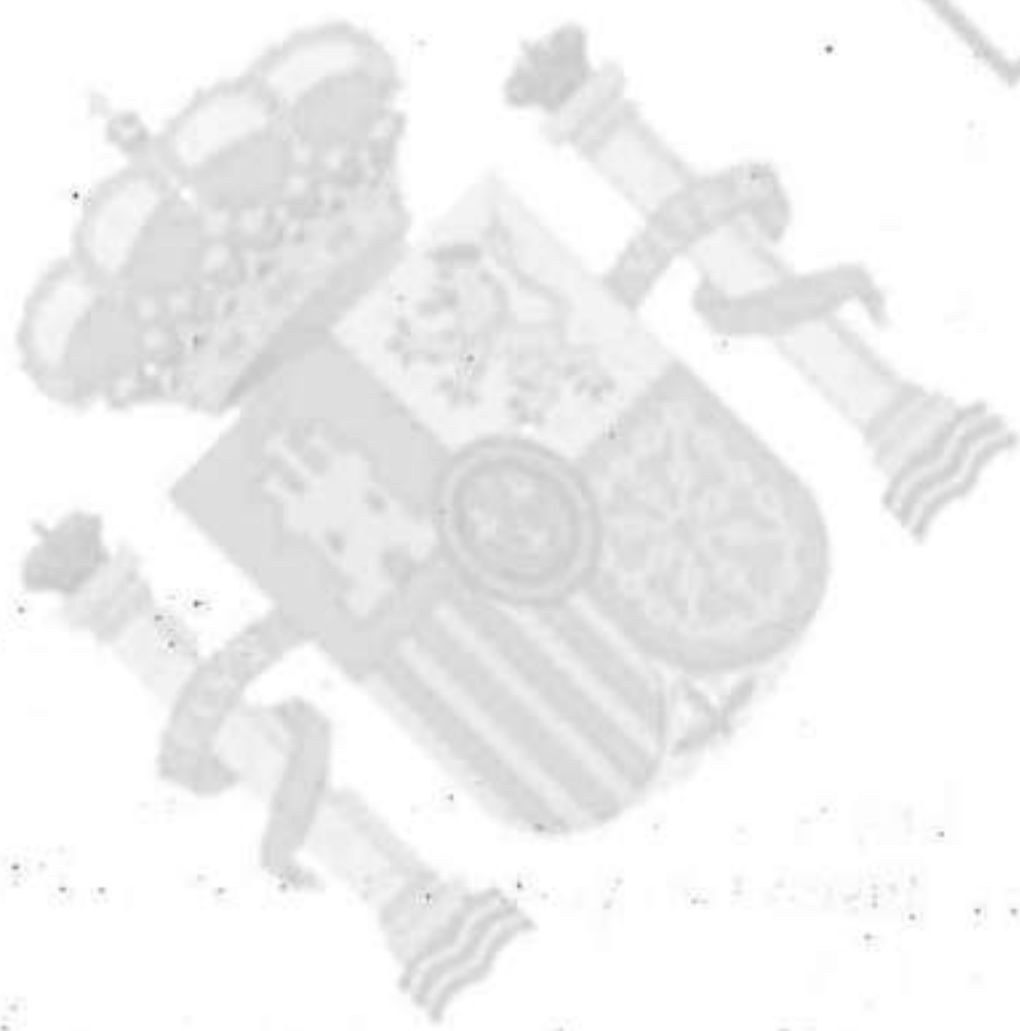
Dies enrera, a qui arribava a Palamós li aparia que els negocis anaven boiants, perquè al peu de l'estació se realitzaven tres obres; una d'elles la reforma de l'hotel Trias amb nombroses balconades és prou important per revestir l'edifici d'un caràcter majestuós.

Per ordre governativa, ha estat tancat el clot del carrer dels Aliats. En Miquel Sala acaba d'instal·lar en el moll una gran bàscula. La municipalització d'aquest servei, continua sense solució. Vingué, amb tal motiu, el senyor Governador de la Província.

De bona música, apart de les sardanes, només sentírem la Missa de Tassi, ben cantada per l'Orfeó el dia de Cap d'Any. A l'ofertori, la senyoreta Nativitat Roure cantà l'Ave Maria de Schubert, que resultà una delícia.

En Joan B. Camós, llorejat artista donà en l'Ateneu Empordanès de Barcelona una sèrie de projeccions des de Tossa al Cap de Bagur. L'Ateneu s'omplí a vessar de distingida concurrència, obtenint el nostre redactor un dels millors èxits.

Ha estat viaticat el senyor Rector d'aquesta parròquia, acudint a la cerimònia molta de gent.

1907

Moviment del port

Vaixells entrats durant el mes de Desembre de 1922

1, vapor, Ramón; 2, vap., Ampurdanés; 3, veler, Joven Paquito; 4, vap., Ampurias; 5, vap., Cortés, (inglés); 6, veler, 2.ª Carmencita; 7, veler, Ramona; 8, vap., Ampurdanés; 9, veler, Joven Paquito; 10, vap., Cabo la Plata; 11, vap., Tuliana; 12, vap., Ampurdanés; 13, veler, Joven Paquito; 14, vap., Ampurdanés; 15, veler, Pepito; 16, vap., Cabo San Vicente; 17, vap., Ampurdanés; 18, vap., Mont Cenís (francés); 19, vap., Ampurdanés; 20, vap., Otterburn (inglés); 21, veler, Joven Paquito; 22, Margarita Taberner; 23, vap., Cabo Quejo; 24, vap., Cabo Peñas; 25, veler, Dolores Casaball; 26, vap., Ampurdanés; 27, veler, Joven Paquito; 28, vap., Neapel, (alemany); 29, vap., Trudwang, (norueg).—
Total, 29.

Registre civil

Mes de Desembre

Naiements.—1, Ernest Gallart i Vaquer.—2, Suñer i Querol.—3, Maria Caurís i Riera.—4, Lluïsa Salgas i Fàbrega.—5, Josep Cervere i Marull.—6, Francisca Ramón i Mateu.—Total, 6.

Matrimonis.—1, Joan Ponsa i Pons amb Rosita Collboni i Palet.—2, Francesc Pascual i Puig amb Jacinta Sagraera i Planas.—3, Joan Ventura i Salics amb Claudia Bassols i Crosa.—4, Lluïsa Mateu i Palau amb Elvira Vidal i Peral.—5, Andreu Cadira i Capsulinas amb Francisca Bach i Fàbregas.—6, Alexandre Soler i Bonet amb Maria Ayesta i Boix.—Total 6.

Defuncions.—1, Maria Gimferrer i Tremoleda, 77 anys.—2, Jaume Plaja i Sais, 38 anys.—3, Teresa Marqués i Boireu, 82 anys.—4, Agna Navarro i Valero, 78 anys.—5, Angela Sureda i Deulofeu, 3 mesos.—6, Ernest Llobet i Vilar, 18 mesos.—7, Amalia Vidal i Cama, 40 anys.—8, Maria Carreras i Cortada, 57 anys.—Total 8.

Des de 1.er de Febrer

quedà obert un
CURS DE FRANCÈS
PER

En TEODOR BUISSON

Hores i preus convencionals

CASANOVAS

SASTRE

PALAMOS

Ex-tallador d'importants cases
de Barcelona

TRAJOS ULTIMA CREACIÓ

Gabardines, Impermeables

Especialitat en trajos d'etiqueta

i uniformes civils i militars

Banca BUSQUETS

Ciudadans, 5

Ferrerries velles, 6

Girona

Banc FIGUERES

de BUSQUETS VERGÈS

Monturiol 25

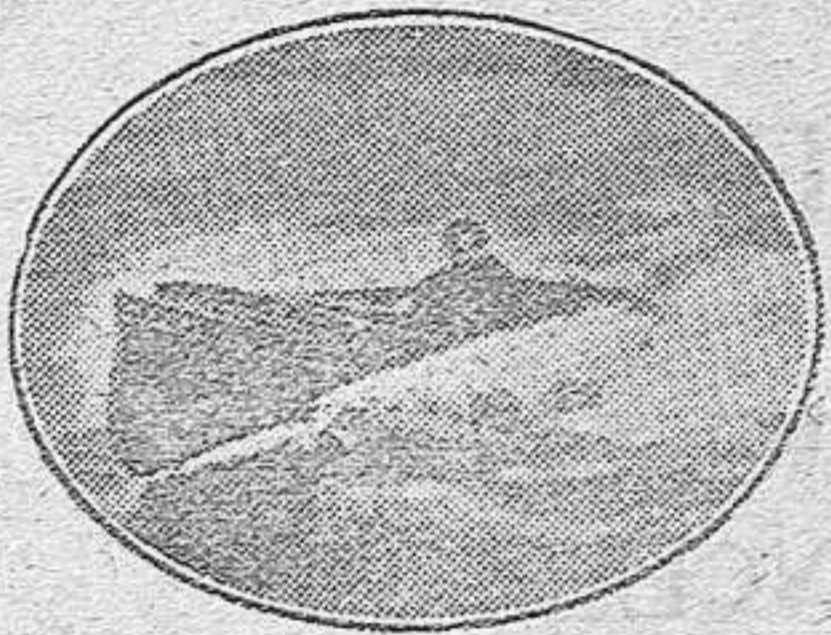
Plaça Pi i Margall, 1

Figueras

VALORS :: CUPONS :: CANVI :: BANCA :: BORSA

Ens encarreguem del estampillat dels Bonos Catalana gas i Electricitat 6 %

LLIURE DE COMISSIÓ

Grans tallers de Fotogravat

OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telèfon Urbà n.º 242

Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

- Barcelona -

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

: bere, Irún i Hendaya :

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de Wilson, 5. Palamós

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinària :

Carrer Major

DINERS

PER A DEIXAR O PENDRER
QUANTITATS A PRESTEC
DIRIGIR-SE

al NOTARI d'aquesta vila

HI HAN DUGUES QUANTITATS
PER A COL·LOCAR

Adroher Germans

Telèfon, 212. Apartat, 18.

Telèfon interurbà, 3.

— GIRONA —

maquinària elèctrica.
material elèctric.

DOMINGO BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'indústria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bàscules :

BAUCHS, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAÏsos

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Ronda de Sant Pere, 7, entressol

BARCELONA

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA HISTORIA DE LA MÚSICA
Lliçons particulars i a domicili.

**Maquinària
i Articles**
PER A LES ARTS
DEL LLIBRE

Tipos DEBERNY - Lletres i Adornos de coure. — Papers JOHANNOT - Xupons i papers per a dibuix. — Filets de coure - Caixes, Galeres, etz., etz. — Imposicions de ferro i de metall d'impremta. — Numeradors de ma i de platina. — Màquines de cosir amb corxets i fil-ferro rodó i plà sistema GEBLER per a imprentes, Enquadernacions i Fàbriques de Caixes de cartró. — Les millors Màquines de cosir amb fil textil sistema EGGER. — Instal·lacions completes d'imprentes. — Màquines noves i RECONSTRUÏDES per a IMPREMTA, LITOGRAFIA I ENCUADERNACIÓ.

Rbla. de Catalunya 91
BARCELONA

Casa C. Gorchs i Esteve

Telèfon 3275 A.
Tlgs. 'Artelibro'